

Van: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Aan: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Datum: 09/17/2009 01:55 PM
Onderwerp: Vlaamse regering kiest voor files in Antwerpen

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

Nr. 173 - Vlaamse regering kiest voor files in Antwerpen

Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- [Verenigingen verzetten zich tegen sociaal bloedbad door overheidsbesparingen](#)

Actueel

- [Vlaamse regering kiest voor meer files in Antwerpen](#)
- [Te veel afvalverbrandingsovens](#)
- [Auto's zuiniger dankzij Europese wet](#)
- [Kernuitstap noodzaakt ander beleid](#)
- [Bedrijven eisen klimaatdoelstellingen](#)
- [Groene fiscaliteit of een budgettair gat dichtrijden?](#)

Landbouw

- [Satellietbeelden tonen hoge ammoniakemissies in België](#)
- [Minder vlees en zuivel goed voor het klimaat](#)
- [Kruising met GGO's maakt wilde planten resistent](#)

Milieublog

- [Integrale uitvoering verdrag is enige uitweg voor Scheldedossier](#)

~ Voorop ~

Verenigingen verzetten zich tegen sociaal bloedbad door overheidsbesparingen

De Verenigde Verenigingen, het samenwerkingsverband van het middenveld in Vlaanderen, drukten gisteren bij de voltallige Vlaamse regering hun ongerustheid uit over de besparingen in de komende jaren. Indien alle verenigingen 5% moeten inboeten in werkingssubsidies en 2,5% op subsidies voor personeel dreigt de impact enorm te zijn. Lineaire besparingen zullen een zware impact hebben op de structurele tewerkstelling in het verenigingsleven die – ter illustratie – momenteel 15.000 VTE bedraagt binnen paritair comité 329.01. Een besparing hier kan 300 tot 400 banen kosten, ook binnen de natuur- en milieubeweging zullen er klappen vallen. Verenigingen waar de personeelsleden enkel of in hoofdzaak gefinancierd worden met werkingsmiddelen of met projectfinanciering zullen nog harder getroffen worden. Kleinere, veelal nieuwe initiatieven zullen gefnuikt worden.

Als middenveld steken we echter niet de kop in het zand. We zijn er ons van bewust dat in tijden van overheidstekorten besparingen zich aandienen. Wij stellen wel voorbehoud bij een zuiver

lineaire aanpak en vragen de Vlaamse regering om in overleg met ons voor een aantal slimme besparingen te kiezen.

Voor meer informatie: [Danny Jacobs](#), directeur Bond Beter Leefmilieu

[Lees de brief aan de minister hier](#)

~ Actueel ~

Vlaamse regering kiest voor meer files in Antwerpen

Vrijdag 11 september besliste de Vlaamse Regering over de toekomstige uitbreiding van de Antwerpse haven. De regering kiest voor het "maatschappelijk meest haalbaar alternatief", zoals omschreven in het milieueffectenrapport (MER). Dit alternatief omvat een noordelijke uitbreiding van de haven (richting kerncentrale van Doel) en een nieuw containerdok op Linkeroever, het Saeftinghedok. Uit het mobiliteitsonderzoek blijkt echter dat het wegennet rond Antwerpen de toevloed aan containers onmogelijk kan slikken. Zelfs met zware investeringen in bijkomende spoor- en binnenvaartontsluitingen, zullen de files op alle snelwegen rond Antwerpen alleen maar langer worden.

Om in te spelen op de verwachte groei van containertrafieken wil de Antwerpse Haven een nieuw containerdok graven, het Saeftinghedok. Dit nieuwe containerdok zal een capaciteit hebben van 8 miljoen containers per jaar en zal zorgen voor meer dan 13.000 vrachtwagens extra per dag. Als het Deurganckdok op volle capaciteit draait, zullen beide dokken samen zorgen voor 25.000 vrachtwagenbewegingen, per dag.

Uit het mobiliteitsluik van het MER blijkt dat het verkeer rond Antwerpen volledig vast zal lopen. De reeds ernstige files op de Antwerpse ring en op alle toekomstige snelwegen - E19, E17, E34, A12, E313 - zullen alleen maar groter worden. Voor verschillende snelwegen komt het model tot de bevinding dat meer dan 100% van de wegcapaciteit nodig is om alle containers uit de haven weg te krijgen – lange files dus. Door die verder toenemende congestie zal bovendien enorm veel sluipverkeer op het secundaire wegennet ontstaan, waardoor de gemeenten rond het havengebied met ernstige bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen te kampen krijgen.

[Erik Grietens](#)

[lees het volledige persbericht](#)

~ Actueel ~

Te veel afvalverbrandingsovens

Vlaanderen plant de bouw van drie bijkomende afvalverbrandingsovens, maar zal er in de toekomst nog wel voldoende afval zijn voor die ovens? BBL vraagt een moratorium op de bouw van nieuwe afvalovens en een grondig onderzoek naar de toekomstige afvalstromen. Kristof Debrabandere brengt de trends op de afvalmarkt in kaart in het onderstaande dossier.

Dossier over afvalverbrandingscapaciteit
Artikel in De Standaard

~ Actueel ~

Auto's zuiniger dankzij Europese wet

De auto's verkocht in België in 2008 stoten gemiddeld 3.2% minder CO2 uit per kilometer dan in 2007. Hiermee bekleedt België de 6de plaats in de rangschikking van 25 Europese lidstaten. Dit blijkt uit een onderzoek van Transport & Environment (T&E). Bond Beter Leefmilieu, Komimo en Greenpeace zijn blij dat de nieuwe Europese wetgeving zijn vruchten begint af te werpen. Tijd om ook voor bestelwagens een verplichte doelstellingen op te leggen.

Sinds vorig jaar legt een nieuwe Europese wet bindende normen op voor de gemiddelde CO2-uitstoot. Deze normen treden in werking vanaf 2015, maar worden vanaf 2012 geleidelijk ingevoerd. Hoe verder de fabrikanten nog van deze normen verwijderd zijn, hoe meer inspanningen ze vorig jaar leverden. De gerealiseerde besparingen verschillen dan ook veel tussen de fabrikanten onderling. De constructeurs die de grootste sprong maakten, verminderden de CO2-uitstoot 4 of 5 maal meer dan de slechtst gerangschikte.

BMW scoort zeer goed met een reductie van 10% ten opzichte van de gemiddelde CO2-uitstoot van in de Europese Unie verkochte auto's in 2008. Mazda en Suzuki, die nog een lange weg af te leggen hebben om de doelstellingen te halen, maken een grote sprong voorwaarts. De keerzijde van de medaille is dat de voorlopers door deze wet niet meer worden aangemoedigd om zichzelf te verbeteren. Zo boeken Fiat en Peugeot-Citroën, die nu al de gemiddeld zuinigste auto's van de Europese unie verkopen, niet veel vooruitgang.

Kris Van Rossem

U kunt het volledige rapport van T&E downloaden op: www.transportenvironment.org/docs/2009_09_car_company_co2_report_final.pdf

lees verder

~ Actueel ~

Kernuitstap noodzaakt ander beleid

Op 11 september trekt minister van Energie Paul Magnette (PS) in De Standaard de kernuitstap in twijfel. Jan Turf van Bond Beter Leefmilieu en Jan Vande Putte van Greenpeace stellen dat er vandaag geen enkele objectieve reden is om de sluiting van de twee meest verouderde kerncentrales in 2015 uit te stellen. Tegen 2015 is er reeds voldoende ontwikkelde en geplande vervangcapaciteit om de sluiting twee oudste kerncentrales op te vangen. Bovendien was een grotere vervangcapaciteit mogelijk indien de vorige regering niet jarenlang een non-beleid gevoerd zou hebben.

De enige begunstigde van het langer openhouden van de twee meest verouderde kerncentrales is

Electrabel, die hierdoor ook na 2015 verder kan gaan met het opstapelen van winsten op de kap van de gebruiker en ten koste van de ontwikkeling van hernieuwbare energie.

De minister zegt dat de wet op de kernuitstap geen Taliban-wet is en dat klopt. De wet is het resultaat van een zeer grondig parlementair debat. En het is dus onaanvaardbaar dat ze via een Taliban-bevelschrift van de regering en zonder even grondig parlementair debat zou worden ter zijde geschoven.

Jan Turf

lees verder

~ Actueel ~

Bedrijven eisen klimaatdoelstellingen

Enkele multinationals - waaronder Shell, Unilever en Philips - hebben een eisenbundel samengesteld voor de opvolger van het Kyoto-protocol, waarover eind dit jaar wordt beslist in Kopenhagen. Ook de Belgische bedrijven Umicore en Dexia hebben het document ondertekend.

Het is absoluut noodzakelijk dat er in december sterke beslissingen worden genomen om de impact van de klimaatverandering te minimaliseren, menen de ondertekenaars van de Prince of Wales's Corporate Leaders Group on Climate Change.

Zonder een duidelijke wetgeving is het immers erg onwaarschijnlijk dat bedrijven een extra inspanning doen om de opwarming van het klimaat tegen te gaan.

De ondertekenaars willen dat er in Kopenhagen een strenge beperking komt op de uitstoot van broeikasgassen, met een maximumuitstoot voor 2050 en tussentijdse doelstellingen. Daarnaast menen ze dat bedrijven in ontwikkelde landen een bovengemiddelde inspanning moeten doen.

Het totale aantal ondertekenaars komt inmiddels al boven de vierhonderd uit, met grote namen als Nike, Coca-Cola, Peugeot-Citroën en Nestlé. Ook de Belgische metaalreus Umicore en de Belgisch-Franse bankdivisie Dexia Asset Management hebben hun handtekening gezet.

De bedrijven willen ook dat de strikte doelstellingen vertaald worden in verplichte maatregelen om er voor te zorgen dat er geen competitief voordeel ontstaat tussen bedrijven die inspanningen doen voor het klimaat en de anderen.

Toch juicht Bond Beter Leefmilieu dit initiatief toe. De eisenbundel ondersteunt een ambitieuze klimaatagenda. Het is een positieve evolutie dat ook bedrijven het nut inzien van goede klimaatmaatregelen.

Op 6 december start in Kopenhagen de VN-klimaatconferentie waar over een opvolger moet worden beslist van het Kyoto-protocol, dat afloopt in 2012.

Kristof Debrabandere

Lijst van ondertekenaars

~ Actueel ~

Groene fiscaliteit of een budgettair gat dichtrijden?

28 augustus pleitte Minister van Financiën Didier Reynders voor de invoering van een energietaks, als onderdeel van een verschuiving van de lasten op arbeid naar een CO2 taks.

Op zich een eerbare doelstelling. Opvallend dat dezelfde Minister Reynders de afgelopen 8 jaar in de praktijk een koele minnaar is gebleken van een vergroening van de fiscaliteit. Waarschijnlijk zal het geschatte federale overheidstekort in 2010 van 20 miljard euro er wel iets mee te maken hebben.

Bond Beter Leefmilieu is in principe voorstander van het belasten van "slechte" zaken (zoals negatieve milieu-impact) in de plaats van het belasten van "goede" zaken (zoals arbeid en inkomen).

Het valt af te wachten of er met de invoering van een energietaks ook een verschuiving van de belastingsbasis zal plaatsvinden. Het is immers verleidelijk om de bijkomende inkomsten van een energietaks (geschat op 1.6 miljard euro) te gebruiken om de federale begroting te ondersteunen in plaats van om een vergroening van de belastingsbasis door te voeren.

Een eenzijdige milieubelasting zou nog te rechtvaardigen zijn indien ze sturend zou werken en zo zou leiden tot een daling van de milieu-impact (en zichzelf dus op termijn zou opheffen). Het is momenteel echter onduidelijk hoe de bijkomende heffingen een sturend effect zouden genereren.

De vraag blijft dus wat precies de bedoeling is van de energietaks: vergroening van de fiscaliteit door een verschuiving van de belastingsbasis, of een eenzijdige sturende milieubelasting, of een puur budgettaire maatregel waarbij "het milieu" als excuus wordt gebruikt.

Kristof Debrabandere

~ Landbouw ~

Satellietbeelden tonen hoge ammoniakemissies in België

Europese onderzoekers, onder wie medewerkers van de Universiteit van Brussel, hebben voor de eerste maal wereldwijd de ammoniakemissies in kaart gebracht met behulp van satellietbeelden. Gedurende een heel jaar (2008) verzamelden de onderzoekers dagelijks meer dan een miljoen metingen. De daaruit volgende beelden bevestigen dat hoofdzakelijk moderne landbouwpraktijken zoals intensieve teelten en meststoffengebruik verantwoordelijk zijn voor de toenemende ammoniakuitstoot. Wereldwijd konden de onderzoekers 28 "ammoniak hotspots" lokaliseren. België blijkt een van de Europese hotspots te zijn.

Er bestaan tot nu toe grote onzekerheden over ammoniakuitstoot en -concentraties. Ammoniak vormt nochtans een belangrijk milieuprobleem. Het kan leiden tot verzuring, overdadige algengroei en afname van biodiversiteit. Bovendien draagt ammoniak bij tot de vorming van luchtpartikeltjes, die dan weer menselijke gezondheidsproblemen zoals ademhalingsproblemen kunnen veroorzaken.

[Linn Dumez](#)

[Meer info](#)

[Nog meer info](#)

~ Landbouw ~

Minder vlees en zuivel goed voor het klimaat

Vermindering van de vlees- en zuivelconsumptie kan helpen bij de reductie van broeikasgasemissies door de landbouw. Dat is nogmaals bevestigd door een recente Britse studie¹. Daarin wordt beschreven dat de enige manier waarop landbouw substantieel kan bijdragen tot een reductie van broeikasgasemissies, erin bestaat de veestapel af te bouwen tot een duurzaam niveau. Dat niveau (het aantal stuks vee dat we kunnen houden) wordt bepaald door twee zaken. Ten eerste is er de hoeveelheid beschikbaar marginaal landbouwland. Dat is land dat niet vruchtbaar genoeg is voor het telen van landbouwgewassen en dus enkel bruikbaar is als graasland. Ten tweede wordt gekeken naar de beschikbare hoeveelheid bijproducten die bruikbaar zijn als veevoeder. Dat zijn restproducten uit de landbouw die niet eetbaar zijn voor de mens maar wel als veevoer kunnen ingezet worden, zoals bijvoorbeeld bijproducten uit de suikerproductie.

De studie stelt dat de levenscyclusanalyse (LCA), de methode die courant gebruikt wordt om de impact van een product op het milieu te berekenen van de productiefase tot het afvalstadium, niet volstaat voor dierlijke producten. Deze moeten bestudeerd worden in de brede context van het geglobaliseerde, complexe voedselsysteem. Zo moet onder andere rekening gehouden worden met de wijziging in landgebruik, waardoor CO₂ vrijkomt als er bijvoorbeeld bos wordt gekapt voor de aanleg van landbouwgrond. Daarnaast zijn er ook zogenaamde "*opportunity costs*", zoals de gevolgen van het gebruik van landbouwgrond voor vee en de productie van granen als veevoeder, in plaats van productie van granen voor rechtstreekse menselijke consumptie.

Rekening houdend met deze en andere factoren, komt de studie ertoe dat, willen we de klimaatverandering een halt toeroepen, ook de landbouw een bijdrage zal moeten leveren door de veestapel af te bouwen, waardoor ook consumptie van dierlijke producten zal moeten afnemen.

[Linn Dumez](#)

¹Garnett, T (2009). Livestock-related greenhouse gas emissions: impacts and options for policy makers. Environmental Science & Policy. 12: 491-503.

~ Landbouw ~

Kruising met GGO's maakt wilde planten resistent

Het kruisen van virusresistente, genetisch gemodificeerde (GG) courgettes met wilde, onkruidachtige soortgenoten, maakt deze laatste ook resistent. Dat wordt aangetoond in een nieuwe studie, recent bekend gemaakt door de Europese Commissie. De onderzoekers kruisten GG courgettes, die resistent zijn gemaakt tegen een specifiek virus, met wilde soortgenoten. Ze

kruisten ook niet-GG courgettes met wilde soortgenoten. Daarna keken ze naar de virusresistentie van alle nakomelingen en vergeleken ze die met de resistentie van de wilde planten.

De kruisingen tussen de GG-courgettes en de wilde planten bleken meer resistent te zijn tegen het virus dan de andere groepen. De onderzoekers wijzen er op dat dit (nog) niet mag veralgemeend worden, maar gewas per gewas en virus per virus moet bestudeerd worden. De studie geeft al wel een duidelijke aanwijzing het kruisen van GG gewassen met in het wild levende planten, ervoor kan zorgen dat de kenmerken van de GG gewassen worden doorgegeven aan wilde planten. Eens dat gebeurd is, heeft de mens geen enkele controle meer op het verder in de omgeving verspreiden van deze GG-kenmerken. Het is niet te voorspellen welk effect dat doorgeven van kenmerken precies kan hebben voor deze wilde planten en het hele ecosysteem. Er zouden bijvoorbeeld woekeronkruiden kunnen ontstaan, resistent tegen bepaalde virussen of pesticiden, waarop mens en natuur geen vat meer hebben.

[Linn Dumez](#)

[Meer info](#)

~ Milieublog ~

Integrale uitvoering verdrag is enige uitweg voor Scheldedossier

Deze week wordt in de Nederlandse Tweede Kamer een zoveelste bespreking gehouden over de Schelde. Het hele dossier zit immers muurvast: de afgesproken natuurontwikkeling is door de Nederlandse beleidsmakers tegengehouden en als gevolg daarvan is de verdieping geschorst door de Raad van State. Vlaanderen heeft de afgelopen maand de druk fors verhoogd om het dossier te deblokken, maar voorlopig staan we niet veel verder dan vage Nederlandse beloften dat de zaak snel opgelost zal zijn. Maar wie gelooft de vage beloften nog, als zelfs een ondertekend verdrag geen garantie biedt op uitvoering.

Voor degenen die het dossier ten gronde kennen, is het duidelijk dat er maar één uitweg is uit dit juridisch moeras: integraal uitvoeren wat er in 2005 is afgesproken: 600 ha ontpolderen (waaronder de ondertussen beroemde Hedwige-Prosperpolder) en de verdieping.

Nederlandse overheid schendt het verdrag

De Nederlandse en Vlaamse milieuorganisaties hebben, op vraag van de Vlaamse en Nederlandse overheden, tussen 2003 en 2005 meegewerkt aan (en ingestemd met) de Ontwikkelingsschets 2010. Deze bevat maatregelen voor een duurzame toekomst voor de Schelde; inclusief afspraken rond natuurherstel en de verdieping van de Westerschelde. In de Scheldeverdragen tussen Vlaanderen en Nederland werden deze maatregelen vervolgens verankerd.

Vandaag zit het hele pakket echter geblokkeerd. De Nederlandse overheid weigert immers pertinent om de afgesproken natuurmaatregelen uit te voeren, een duidelijke schending van het verdrag. Hierdoor werd ook de hele juridische onderbouwing voor de verdieping weggeslagen – en geraakte ook die geblokkeerd. De Westerschelde is immers beschermd door de Europese natuurwetgeving, en omdat het estuarium er al slecht aan toe is, kan een verdieping alleen mits bijkomend natuurherstel.

Wim Van Gils

[lees verder](#)

[Wijzig uw abonnementsgegevens op bondbeterleefmilieu.be.](#)

© Copyright BBL 2009